WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 stycznia 2017 r.

ZP-KNPS.431.2.4.2017.EK

Pani
Bogumiła Kuźniacka
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka Nr 24

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 12 i 13 stycznia 2017 r. na podstawie art. 122 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 575, ze zm.), kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki oraz Tomasz Borecki – inspektor wojewódzki przeprowadzili kontrolę problemową w trybie uproszczonym w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 24 we Wrocławiu, przy ulicy Ostrowskiej 36, zwanej dalej Placówką lub RDD.

Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki opiekuńczo – wychowawczej w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej oraz przestrzeganie praw dziecka zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie Zarządzenia Nr 6 Wicewojewody Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2017 r. oraz upoważnień Nr: ZP-KNPS.0030.10.17, ZP-KNPS.0030.11.17, wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 9 stycznia 2017 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 12 stycznia 2017 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Bogumiła Kuźniacka odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności Placówki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano dokumentację merytoryczną realizowanych zadań, oświadczenia złożone przez Dyrektora Palcówki, rozmawiano również

z wychowankami i ich pedagogami lub wychowawcami szkolnymi. Kontrola została odnotowana w Książce Kontroli. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „ustawie" lub „rozporządzeniu" należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 575, ze zm.) lub rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Rodzinny Dom Dziecka Nr 24 z siedzibą przy ul. Ostrowskiej 36 we Wrocławiu jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i prowadzi działalność zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr PS-I.A.9013/59/08 z dnia 3 marca 2008 roku, zmienionej decyzją nr PS-IS.9423.57.2014 z dnia 13 sierpnia 2014 roku. Placówka zapewnia 4 miejsca i mieści się w wolnostojącym budynku jednorodzinnym.

Dokumentowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Wrocławia w dniu 22 kwietnia 2014 r. Regulamin został opracowany na podstawie § 6 Statutu Rodzinnego Domu Dziecka Nr 24, stanowiącego załącznik do uchwały Nr LIII/3217/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutu Rodzinnemu Domowi Dziecka Nr 24, zmienionej uchwałą Nr XXII/496/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 lutego 2012 r. Limit miejsc w Placówce jest zgodny z liczbą wskazaną w ww. decyzji Wojewody Dolnośląskiego. Jednostka zapewnia obecnie opiekę 4 dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych. Ewidencja dzieci prowadzona w Placówce zawiera informacje o których mowa w § 17 ust. 5 rozporządzenia, tj.:

1) imię i nazwisko dziecka;
2) datę i miejsce urodzenia dziecka;
3) adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka;
4) aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

(Dowód, akta kontroli str.: 9-14, 25)

Zgodnie z § 2 ust. 1 i § 8 ust. 1 pkt 1 – 5 rozporządzenia, dotyczącego trybu i sposobu kierowania dziecka do placówki, wszystkie dzieci zostały skierowane do RDD Nr 24 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, zgodnie z postanowieniami Sądu:

K.F.- postanowienie z dnia 23.10.2014 r., sygn. akt III Nsm 797/14, skierowanie Nr MOPS/DPIZ/2/15, z dnia 08.04.2015 r., dziecko przyjęte do Placówki 9.04.2015 r., matka nie żyje, ojciec pozbawiony praw rodzicielskich, dziecko utrzymuje kontakt z braćmi.

A.B. – postanowienie z dnia 30.04.2013 r., sygn. akt III Nsm 210/12, skierowanie Nr MOPS/DIPZ/6/15 z dnia 1.07.2015 r., dziecko przyjęte do Placówki 7.07.2015 r., matka jest pozbawiona władzy rodzicielskiej, ale chce ją odzyskać, ojciec oficjalnie nie utrzymuje kontaktów z dzieckiem.

Rodzeństwo E.R. i A.R. – postanowienie z dnia 26.10.2006 r., sygn. akt III RNsm 390/06, skierowanie Nr MOPS/ZDM/858(184)/07 i Nr MOPS/ZDM/856(183)/07 z dnia 29.08.2007 r., dzieci przyjęte do Placówki 3.09.2007 r. Rodzice dzieci mają ograniczone prawa rodzicielskie, dzieci utrzymują z nimi kontakty.

Cała czwórka już wcześniej przebywała w pieczy zastępczej. Wraz z ich przyjęciem do Placówki przekazane były skierowania i postanowienia o umieszczeniu dziecka w placówce, odpis aktu urodzenia dziecka. Pozostałe dokumenty tj. o stanie zdrowia dziecka, w tym karta szczepień, dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne czy informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach były systematycznie uzupełniane. (Dowód: akta kontroli str. 15, 19)

W Placówce przestrzegane są przepisy art. 93 ust. 4 i art. 100 ust. 3 ustawy. Wychowankom umożliwia się kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej i jeśli jest uzasadnienie, podejmuje się działania w celu powrotu dziecka do rodziny. Dzieci, które kontaktują się z rodzicami lub rodziną mają odpowiednie zgody Sądu. Wszystkie spotkania, przepustki, rozmowy z rodzinami są odnotowywane w dokumentacji dzieci, a dodatkowo każdorazowo rodzic, który zabiera dziecko na przepustkę podpisuje oświadczenie, w którym deklaruje właściwą opiekę oraz godziny powrotu dziecka do Placówki. Rodzina żadnego z dzieci nie ma przyznanego asystenta rodziny, w przypadku rodzeństwa, rodzina wspierana jest przez pracownika socjalnego i kuratora.

K.F.- matka nie żyje, ojciec pozbawiony praw rodzicielskich, dziecko utrzymuje kontakt telefoniczny z braćmi.

A.B. – matka jest pozbawiona władzy rodzicielskiej, ojciec oficjalnie nie utrzymuje kontaktów z dzieckiem. Dziecko spotyka się z matką, która deklaruje chęć odzyskania władzy rodzicielskiej.

Rodzeństwo E.R. i A.R. – rodzice dzieci mają ograniczone prawa rodzicielskie, dzieci utrzymują kontakty z rodzicami, odwiedzają ich w ramach udzielonych przepustek.

(Dowód: akta kontroli str. 20)

W przypadku podopiecznych A.B., E.R., A.R., zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy, w dniu 22.06.2016 r. złożono wnioski do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej trwa ponad 18 miesięcy celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających ich powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej. W przypadku dwójki wychowanków, których rodzice są pozbawieni praw rodzicielskich, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy, dzieci zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. Rodzice pozostałej dwójki mają ograniczone prawa rodzicielskie. (Dowód, akta kontroli str.: 23,24)

W Placówce przestrzegane są przepisy art. 136, art. 138 i art. 139 ustawy, dotyczące organizacji i dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka. W okresie objętym kontrolą posiedzenia zespołu odbyły się 19 maja i 16 listopada 2016 r., czyli nie rzadziej niż co pół roku. W jego składzie obecni byli: Dyrektor Placówki, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół sformułował na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w Placówce i wnioski zostały przesłane do sądu. Podczas posiedzeń zespołów w przypadku każdego wychowanka ustalono jego aktualną sytuację rodzinną, przeanalizowano stosowane metody pracy i ewentualnie toczące się postępowanie adopcyjne, dokonano modyfikacji planu pomocy dziecku, oceniono stan zdrowia i aktualne potrzeby. (Dowód, akta kontroli str.: 20-21)

W myśl § 14 ust. 1 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej sporządza się diagnozę psychofizyczną. Analiza dokumentacji wychowanków wskazuje, że wszyscy posiadają ten dokument. Dla dwójki dzieci przyjętych do Placówki w kwietniu i lipcu 2015 r. (te dzieci posiadały już diagnozy opracowane w poprzedniej Placówce) diagnozę uaktualniono i opracowano ponownie 8.03.2016 r. Rodzeństwo natomiast miało już wcześniej sporządzane i aktualizowane diagnozy, ostatnia datowana jest na 12.07.2015 r. Diagnozy opracowywane są zwykle co dwa lata, natomiast aktualizowane w razie zaistnienia takiej potrzeby lub nie częściej niż co rok. Diagnozy sporządzone zostały przez psychologa z Fundacji „Pozytywka", Panią Monikę Miazga-Wójcik. Zawierały informacje dotyczące: mocnych i słabych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z otoczeniem, rozwoju, pracy z rodziną, przygotowania dziecka do usamodzielnienia. We wszystkich obszarach uwzględniono wskazania do dalszej pracy.

(Dowód, akta kontroli str.: 16,21-22)

W placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z § 15 i § 17 rozporządzenia, obligatoryjnie powinny być prowadzone również plany pomocy i karty pobytu dziecka. Podczas kontroli przeanalizowano ww. dokumentację.

Wszystkie dzieci mają opracowane indywidualne plany pomocy. Zgodnie z § 15 ust.1 rozporządzenia, plan pomocy sporządza się na podstawie wcześniej opracowanej diagnozy. Plany opracowywane są na okres pół roku i po tym czasie modyfikowane podczas posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, lub częściej jeśli jest taka potrzeba. Działania opisane w planach dotyczą sfery rodzinnej, emocjonalnej, środowiskowej, zdrowia, nauki i usamodzielnienia. W każdym obszarze są wyznaczone zadania krótko – i długoterminowe. Jest wyznaczony cel pracy z dzieckiem, jeden z czterech wymienionych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. (Dowód: akta kontroli str. 17,23)

W myśl § 17 ust. 2 rozporządzenia, w placówce dla każdego dziecka powinno prowadzić się kartę pobytu. Wszyscy podopieczni RDD Nr 24 mają założone i uzupełniane karty pobytu. Zawierają opisy w obszarach: rodzinnym, nauki szkolnej, stanu zdrowia i znaczących wydarzeniach. Karty pobytu uzupełniane były prawidłowo, raz w miesiącu we wszystkich obszarach. (Dowód: akta kontroli str. 18, 23)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, wszystkie dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 24 mają zapewnioną kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Nie ma w Placówce dzieci w wieku poniżej 5 roku życia. Zasady wypłacania kieszonkowego zostały opracowane wspólnie z wychowankami. Najniższa kwota, którą mogą otrzymać wynosi 10 zł. Uczniowie klas szkoły podstawowej od IV wzwyż, otrzymują 30 zł, w przypadku dobrych wyników szkolnych kwota może być podniesiona do 40 zł, a za inne znaczące osiągnięcia nawet do 50 zł. Najstarsi, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych otrzymują po 50 zł.

Podopieczni znają kryteria przyznawania kieszonkowego, każdorazowo podpisem kwitują odbiór pieniędzy na specjalnie do tego celu sporządzanych listach.

(Dowód: akta kontroli str.24-25)

Wszyscy podopieczni Placówki chodzą do szkół. Zgodnie więc z § 18 ust. 1 pkt 10a rozporządzenia, mają oni zapewniony dostęp do nauki: dwójka dzieci na poziomie szkoły podstawowej - klasa IV i VI, jedno w gimnazjum – klasa I i jedno w II klasie technikum. Żaden podopieczny nie ma orzeczenia o potrzebie kształcenia w systemie nauczania indywidualnego (§ 18 ust. 1 pkt 10b rozporządzenia). Szkoła Podstawowa Nr 21 i Gimnazjum Nr 27 znajdują się nieopodal Placówki Rodzinnej, Technikum Europejskie w centrum miasta. (Dowód: akta kontroli str. 24)

Zgodnie z zapisem § 18 ust. 1 pkt 5 i pkt 11 rozporządzenia placówka organizuje wychowankom wsparcie i pomoc w nauce szkolnej. Zajęcia wyrównawcze i terapeutyczne prowadzone są w szkołach, i gdy jest taka potrzeba mogą w nich uczestniczyć podopieczni Placówki. Obecnie jedno dziecko jest zapisane na takie zajęcia. W poprzednim roku szkolnym 2015/16 wychowankowie uczęszczali na dodatkowe prywatne lekcje z języka angielskiego oraz korzystali z korepetycji z matematyki, języka polskiego i niemieckiego. Również opiekunowie we własnym zakresie udzielają wsparcia i pomocy w odrabianiu prac domowych. (Dowód: akta kontroli str.25)

W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Placówce, Dyrektor przeprowadza postępowanie wyjaśniające, tj. powiadamia o tym w ciągu 24 godzin rodziców albo opiekunów prawnych dziecka, Policję, sąd, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną dziecka, powiatowe centrum pomocy rodzinie. W RDD Nr 24 w okresie objętym kontrolą nie było ucieczek ani samowolnych oddaleń. (Dowód: akta kontroli str. 26)

Zgodnie z art. 145 ustawy dotyczącym przygotowania dokumentacji związanej z usamodzielnieniem wychowanka stwierdzono, że jedna z podopiecznych ukończyła 17 lat w grudniu 2016 r. W związku z tym 29.11.2016 r., tj. co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wyznaczono osobę, która podjęła się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawiono pisemną zgodę tej osoby, co wynika z art. 145 ust. 2 ustawy. Informację tę przekazano 30.11.2016 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. (Dowód, akta kontroli str.:26)

Przestrzeganie przepisu art. 4 ustawy dotyczącego przestrzegania praw dziecka.

W trakcie czynności kontrolnych rozmawiano z wszystkimi wychowankami Placówki oraz pedagogami i wychowawcami szkół do których uczęszczają dzieci. Ze strony pracowników szkół (Marzena K. – pedagog SP nr 21, Jadwiga N. – pedagog Gimnazjum nr 27, Marcin K. – wychowawca z Technikum Europejskiego) nie było uwag co do funkcjonowania dzieci, niepokojących sygnałów, czy zachowań z ich strony. Dzieci dobrze się zaaklimatyzowały w szkołach i w grupach rówieśniczych. Ich nieobecności szkolne są w miarę systematycznie usprawiedliwiane przez opiekunów. Wychowankowie nie sprawiają problemów wychowawczych poza jednym, z którym prowadzona jest systematyczna praca na terenie szkoły z pedagogiem i równolegle w RDD. Wychowanek ten

jest również pod stałą opieką lekarzy specjalistów. Z wypowiedzi Dyrektora Placówki wynika, że jest poprawa w funkcjonowaniu chłopca.

Z rozmów z dziećmi wynika, że znają one swoje obowiązki oraz przyjęty w RDD system kar i nagród. Ponadto dzieci potwierdziły, że utrzymują kontakty z rodzicami lub innymi osobami bliskimi, (z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów), znają swoją sytuację rodzinną i prawną, akceptują pobyt w Placówce i nie mają zastrzeżeń do jej funkcjonowania, mogą rozwijać swoje zainteresowania, mają czas na zabawę i wypoczynek, mogą wyrażać opinię w sprawach, które ich dotyczą (odpowiednio do wieku i stopnia dojrzałości), są dobrze traktowane, jest szanowana ich tożsamość religijna i kulturowa. Wychowankowie zbliżający się do osiemnastego roku życia mogą w pełni liczyć na pomoc opiekunów w procesie usamodzielnienia.

(Dowód, akta kontroli str.:27-30)

Podsumowanie

W jednostce kontrolowanej nie stwierdzono występowania uchybień ani nieprawidłowości, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ust.1, 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 ze zm.), kontrolowana jednostka, której wydano lub nie zalecenia pokontrolne, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
(kontroler)

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

.....
(kontroler)